

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 2
Rotel 26

PROTOKOLL
2009-05-19
Föredragning i
Jönköping

Sid 1 (6)
Aktbilaga 7
Ärende nr ÖÄ 1149-09

RÄTTEN

Hovrättsråden Carl-Gustav Ohlson och Ulf Johansson samt tf. hovrättsassessorn
Daniel Svensson (referent)

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Hovrättsfiskalen Berit Andreasson

KLAGANDE

D.

MOTPART

Staten genom Skatteverket
Borgenårssektionen
581 80 Linköping

SAKEN

Utmätning

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Jönköpings tingsrätts beslut 2008-10-21 i ärende Å 3021-08

Målet föredras, varvid följande antecknas.

För betalning av D skatteskuld om 2 938 091 kr utmätte Kronofogde-
myndigheten den 28 augusti 2008 ett belopp om 53 727 kr av innestående medel på ett
lönekonto i Nordea Bank AB. Det utmätta beloppet motsvarade D andel om
50 procent av medlen på kontot. I utmättningsbeslutet angavs dock att D
skulle efter utmätningen förbehållas 13 996 kr.

Genom det överklagade beslutet lämnade tingsrätten D överklagande av
Kronofogdemyndighetens utmättningsbeslut utan bifall.

Dok.Id 98434

Postadress
Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hovrättsgränd 4

Telefon
036-15 65 00
E-post: gota.hovratt@dom.se
www.gotahovratt.se

Telefax
036-15 65 36

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-16:00

D ... överklagade tingsrättens beslut och yrkade att hovrätten skulle upphäva utmättningsbeslutet. Hovrätten beslutade den 27 november 2008 att inte meddela prövningstillstånd i ärendet (hovrättens ärende ÖÄ 2893-08).

Sedan D ... överklagat hovrättens beslut har Högsta domstolen den 29 april 2009 meddelat tillstånd till ärendets prövning i hovrätten och förordnat att någon ytterligare åtgärd för verkställighet av Kronofogdemyndighetens utmättningsbeslut tills vidare inte får ske (Högsta domstolens mål Ö 5147-08).

D ... har i hovrätten vidhållit sitt överklagande av tingsrättens beslut.

Skatteverket har bestritt ändring.

Efter föredragningen fattar hovrätten följande

BESLUT

att meddelas den 9 juni 2009.

Hovrättens skäl

D ... har varit föremål för utmätning i lön. Vid tiden för den nu överklagade utmätningen av bankmedel gällde ett beslut av den 13 februari 2007 om utmätning i lön. I beslutet bestämdes förbehållsbeloppet till 21 129 kr, varav 10 042 kr var för bostadskostnader. Beslutet synes ha utgått från att D ... sambo, numera hustru, helt saknade inkomst. Den 28 augusti 2008 beslutade Kronofogdemyndigheten om utmätning av innestående medel på D ... lönekonto. Vid tillfället fanns 107 454 kr på kontot, till vilket D ... hustru till hälften var medkontohavare. Kronofogdemyndigheten beslutade om utmätning av 53 727 kr, motsvarande D ... andel av de innestående bankmedlen. Kronofogdemyndigheten har, i enlighet med det förbehåll som gjordes vid utmätningen, sedan återbetalat 13 996 kr till lönekontot. Beloppet var förbehållet för D ... uppehälle.

I sitt överklagande till tingsrätten gjorde D gällande att de utmäta medlen på bankkontot i sin helhet hade bort undantas från utmätning. Han anförde bl.a. följande. Pengarna som fanns på kontot hade sparats under tiden december 2007 – augusti 2008 för att kunna användas till en årlig betalning av huslån och villaförsäkring om sammanlagt ca. 70 000 kr som skulle inbetalas i december 2008. Innestående medel vid utmätningen bestod bland annat av D lön för augusti månad år 2008, vilket innebar att halva månadslönen utmättes omgående. Vidare bestod en del av de innestående medlen av D två barns sparade barnbidrag för juli och augusti månad 2008.

D har vid tingsrätten ingett handlingar från Nordea respektive Atlantic Vermogens Verwaltung Bank utvisande att det den 10 december 2007 överförts 65 372 kr från hans lönekonto i Nordea till Credit Suisse i Zürich, detta med angivande av Atlantic Vermogens Verwaltung Bank som betalningsmottagare och referens "interest 72292 ~~XXXXXX~~". Han har vidare gett in en betalningsavi från Nordea avseende amortering på bostadslån om 2 000 kr och ränta om 434 kr, med förfallodag den 31 augusti 2008, och en faktura från Salus Ansvar avseende villaförsäkring om 3 439 kr, med förfallodag den 28 december 2007.

Utsökningsbalkens bestämmelser om beneficium står i nära samband både med gäldenärens personliga förhållanden såsom gäldenärens inkomst, bostad, familj, skulder etc. och med hans innehav av annan egendom än den som utmäts. Dessa förhållanden förändras över tid och det ligger i sakens natur att beräkningen av vad som vid utmätningen ska förbehållas en gäldenär enligt beneficiereglerna, med beaktande av utmätningens natur och egendomens närmare beskaffenhet, leder till olika resultat vid olika tidpunkter.

Förfarandet med löneutmätning gäller endast i fråga om lön som står inne hos arbetsgivaren respektive annan förmån som står inne hos den som ska utgå förmånen. Sedan lönen eller förmånen har betalats ut, kan medlen enligt 7 kap. 24 § utsökningsbalken utmätas endast i enlighet med vad som sägs i 5 kap. samma balk.

Banktillgodohavanden ska enligt 5 kap. 1 § 7 utsökningsbalken undantas från utmätning i den mån annat inte är föreskrivet och tillgången skäligen fordras för underhåll åt gäldenären till dess inkomst som täcker behovet är att vänta, dock inte utan synnerliga skäl för längre tid än en månad. I bestämmelsens förarbeten uttalas bland annat följande (SOU 1964:57, Utsökningsrätt III, s. 237). Det kan förekomma fall, då ömmande skäl talar för att medel undantas för längre tid än en månad, t.ex. vid arbetslöshet. Förutom vid arbetslöshet kan synnerliga skäl tänkas föreligga t.ex. när en författare får honorar med avsevärda tidsmellanrum. Vid tillämpningen måste även krävas att man har någon garanti för att medlen kommer till avsedd användning och att gäldenären strävar att efter förmåga göra rätt för sig. Några längre tider bör det inte bli fråga om, knappast mer än ett kvartal.

När medel påträffas på ett bankkonto som gäldenären disponerar över kan det ibland framstå som ovisst i vad mån dessa medel är att hänföra till sådana som undantagits vid löneutmätning och som sparats för täckande av kostnader för ett kommande behov. Det bör i sådana fall ankomma på gäldenären att visa att de bankmedel som påträffats utgör egendom som förbehållits denne och att det ändamål som medlen avser att tillgodose kvarstår.

D har ingett viss utredning som visar på att han en gång per år, i december månad, erlägger ränta på ett bostadslån med ca. 65 000 kr och betalar en villaförsäkring med ca. 3 500 kr. Kronofogdemyndigheten har inte i sig ifrågasatt att D har angivna ränte- och försäkringskostnader och inte heller att betalningar sker genom årliga insättningar. Av det vid tidpunkten gällande löneutmättningsbeslutet från den 13 februari 2007 framgår att han förbehållits ett belopp om 10 042 kr för att täcka sina bostadskostnader. Försäkringspremier, t.ex. för en villaförsäkring, anses ingå i det normalbelopp som en gäldenär förbehålls. Så får anses vara fallet även när det gäller D. Förhållandena är sammantaget sådana att D får anses ha visat att han dels har aktuella låne- och försäkringskostnader som betalas genom årliga inbetalningar, dels att han förbehållits dessa belopp i det vid tidpunkten gällande löneutmättningsbeslutet samt dels att de bankmedel som ansetts tillkomma honom har varit avsatta för att täcka de vid årets slut kommande låne- och försäkringskostnaderna.

När, som i förevarande fall, påträffade bankmedel sparats för betalning av kostnader som har beaktats när förbehållsbeloppet vid utmätning av lön bestämts, bör det, enligt hovrättens mening, finnas utrymme att utsträcka tidsintervallet för utmätningsskyddet enligt 5 kap. 1 § 7 utsökningsbalken till att omfatta längre tid än ett kvartal. För att D skulle kunna betala sina låne- och försäkringskostnader får antas att han har varit tvungen att avsätta det belopp varje månad som varit förbehållet honom för ändamålet. Vid sådana förhållanden bör D inte betas möjligheten att kunna spara det förbehållna beloppet på ett bankkonto under hela året för att under årets sista månad kunna betala ränte- och försäkringskostnaderna. Det kan således inte anses oskäligt att i förevarande fall utsträcka utmätningsskyddet enligt ovan nämnda lagrum för aktuella bankmedel till ett år.

Skatteverket har anfört att det belopp som kvarstår på D konto efter aktuell utmätning, tillsammans med hans och hans hustrus inkomster under tiden fram till det att låne- och försäkringskostnaderna förfaller till betalning, bör vara tillräckligt för att täcka dessa kostnader. Följden av ett sådant synsätt skulle emellertid bli att D hustru skulle tvingas stå för en stor del av dessa kostnader genom att hennes andel av tillgångarna på kontot måste tas i anspråk för betalningen. Enligt det beslut om utmätning i D lön som alljämt gällde vid utmätningen av bankmedlen har någon fördelning av kostnaderna mellan makarna inte varit aktuell; i beslutet har inte beaktats någon inkomst hos hustrun. Med hänsyn till att ändring av beslut om löneutmätning enligt 7 kap. 10 § utsökningsbalken inte ansetts kunna ges retroaktiv tillämpning, bör en åtgärd som rent faktiskt motsvarar en sådan tillämpning inte heller vara möjlig (jfr rättsfallet RH 1998:36, Gösta Walin m.fl., Utsökningsbalken – En kommentar, 3 uppl., s. 275, och Torkel Gregow, Utsökningsrätt, 3 uppl., s. 49). Att D hustru har haft medel kvar på det aktuella kontot ska således inte inverka på det belopp som ska undantas från utmätning för täckande av låne- och försäkringskostnader.

Det månatliga belopp som D förbehållits för sina låne- och försäkringskostnader enligt beslutet om löneutmätning motsvarar väl det belopp som D gör gällande att han månatligen sparat under det aktuella året fram till utmätningstillfället för täckande av dessa kostnader. Det finns därför skäl att helt

upphäva Kronofogdemyndighetens beslut om utmätning av D
havande.

banktillgodo-

Hovrättens avgörande

Med ändring av tingsrättens beslut upphäver hovrätten Kronofogdemyndighetens beslut den 28 augusti 2008 om utmätning, nr E-125469-08.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga

Överklagande senast den 30 juni 2009.

Berit Andreasson

Protokollet företett färdigt